สรุปผลการประชุม
คณะอนุกรรมาธิการปฏิรูปโครงสร้าง อำนาจหน้าที่
และกระบวนการทำงานตำรวจเพื่อประโยชน์ของประชาชน
ในคณะกรรมาธิการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม สภาปฏิรูปแห่งชาติ
ครั้งที่ ๕
วันศุกร์ที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

คณะอนุกรรมาธิการปฏิรูปโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และกระบวนการทำงานตำรวจเพื่อประโยชน์ของประชาชน ได้ดำเนินการประชุม โดยมีผลการพิจารณา ดังนี้

๑. **พิจารณาการกระจายอำนาจการบริหารราชการ ตามบทบัญญัติของกฎหมายต่าง ๆ** ดังนี้

๑.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยสาระสำคัญ ดังนี้
มาตรา ๗ ในการจัดระเบียบราชการส่วนกลางกำหนดให้สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรม มีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๓๒ กำหนดให้กรมหนึ่งมีอธิบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของกรม

มาตรา ๓๖ กำหนดให้ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมจะมีเลขาธิการ ผู้อำนวยการหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่เทียบเท่าปลัดกระทรวง หรืออธิบดีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการก็ได้

๑.๒ พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยสาระสำคัญ ดังนี้
มาตรา ๔๖ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

๑.๓ พระราชบัญญัติสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยสาระสำคัญ ดังนี้
มาตรา ๖ กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคลอยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐ สำนักงานตำรวจแห่งชาติแบ่งส่วนราชการ ดังนี้
(๑) สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
(๒) กองบัญชาการ

มาตรา ๑๔ ผู้บัญชาการมีอำนาจหน้าที่ในฐานะอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติการในกองบัญชาการ ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ต.ช. กำหนด

มาตรา ๗๖ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ในฐานะปลัดกระทรวง

๑.๔ ระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ก.ต.ช.) ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติราชการของผู้บัญชาการในฐานะเป็นอธิบดีหรือแทนผู้บัญชาการ ในฐานะเป็นอธิบดีหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ (แก้ไขเพิ่มเติมฉบับ พ.ศ. ๒๕๕๑) โดยสาระสำคัญ ดังนี้

ข้อ ๕ การใช้อำนาจของผู้บัญชาการตามข้อ ๔ ไม่เป็นการตัดอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นเมื่อเห็นว่าการใช้อำนาจของผู้บัญชาการไม่เป็นไปตามข้อ ๔ วรรคสอง หรือได้เกิด หรืออาจเกิดความเสียหายต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือมีความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของทางราชการ

ข้อสังเกต ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติยังคงเป็นตำแหน่งที่รวมศูนย์อำนาจการบริหารราชการโดยสามารถดำเนินการใด ๆ ที่อาจเป็นการก้าวล่วงต่ออำนาจหน้าที่ของตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ เช่น ผู้บัญชาการ ได้ในปัจจุบัน และเป็นที่มาของการใช้อำนาจแทรกแซงจากนักการเมือง โดยเฉพาะเรื่องการแต่งตั้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติใหม่ในรัฐบาลแต่ละสมัย กอปรกับตำแหน่งตั้งแต่ระดับพลตำรวจโทขึ้นไปในช่วงระยะเวลาปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ – ๒๕๕๐ ที่ผ่านมามีจำนวนลดลง ซึ่งอาจสะท้อนถึงการรักษาฐานอำนาจเดิมไว้

๒. พิจารณาการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและชุมชนในกิจการตำรวจ

รูปแบบที่ ๑ ตำรวจเทศกิจ

รูปแบบที่ ๒ ตำรวจท้องถิ่น

รูปแบบที่ ๓ ในลักษณะหุ้นส่วนการปฏิบัติงานร่วมกัน (Partnership) ระหว่างหน่วยงานตำรวจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชน

ที่ประชุมคณะอนุกรรมาธิการ เห็นควรนำเรื่องพิจารณาครั้งต่อไป ดังนี้

๑. เรื่อง การถ่วงดุลอำนาจการสอบสวนโดยผู้ว่าราชการจังหวัด

๒. เรื่อง การจัดตั้งหน่วยงานด้านนิติวิทยาศาสตร์

๓. เรื่อง แนวทางการพิจารณาลักษณะหน่วยงานสอบสวน

นายศวิษฐ์ พฤฒิกัลป์
นิติกรปฏิบัติการ
ผู้สรุปผลการประชุม
...../ผู้ตรวจ